

23.99x32.51	1	15	עמוד	ישראל היום! - כותרת	12/02/2023	84955549-9
עמותת חברים לרפוא - 16110						

אין כל בקרה שוטפת על התנהלות הוועדות.
מטה משרד הבריאות
צילום: אורן בן חקון

שאלה של חיים או מוות עבור החולים
צילום: אילוסטרציה: Gettyimages

אלפי חולים במצוקה - ומשרד הבריאות לא יודע

דו"ח חדש של מרכז המידע בכנסת חושף: ועדות החריגים בקופות החולים חורצות גורלות, אך הרגולטור לא מעודכן בעבודתן כלל • המשמעות: לכמחצית מהחולים הזקוקים לתרופות מחוץ לסל, בחלקן מצילות חיים, אין מענה - גם לא לטענות כי הוועדות פעלו בניגוד להנחיות • משרד הבריאות: "בקורות על הוועדות מבוצעות בהתאם לפניות שמתקבלות"

ישראל היום, 25.01.2023

לוועדות אלה, וכי פעמים רבות הן לטותיהן ניתנות לפונים ללא כל הסבר ונימוק לדחיית הבקשה. הדו"ח התבסס על מידע מקופות החולים ומעמדות וארגוני החולים, ובהם עמותת "חברים לרפואה" המספקת תרופות וייצוג משפטי ללא תשלום מול ועדות החריגים, העמותה ע"ש קרן דולב לצדק רפואי שמייצגת חולים מול הוועדות, האגודה לזכויות האזרח והקואליציה למחלות נדירות.

מתחייב לשנות. מקלב

"מצב קשה וכואב"

אורי מקלב, שהזמין את הדו"ח בדיווחו חבר כנסת וטרם מינויו לסגן השר לפיתוח חדרי במשרד ראש הממשלה ובמשרד התחבורה, אמר כי הדו"ח "מלמד שיש אלפים רבים של ממש שאינם מודעים לכך שהם יכולים לפנות אל ועדות הערר. יש אפילו פניות רבות לתרופות נצרך כות ולא דווקא חדשניות או יקרות, שהחולים לא מקבלים אותן במסגרת סל התרופות". לדבריו, "המצב גרוע יותר, כי אין מי שלומד את הנתונים, אוסף את המידע ומנתח את הצורך בתרופות מול הקופות. על משרד הבריאות לבחון מולן לאילו תרופות החולים זקוקים ולא יכולים לקבל אותן. זה מצב קשה וכואב לחולים, ואני מתחייב לפעול לשינוי באופן מיידי מול המשרד והגורמים המטפלים. משרד הבריאות מסר בתגובה

כמעט באופן אוטומטי, גורף וקבוע - גם במקרים שבהם מעלים תובענה עים טענות קשות על כך שהוועדות פעלו בניגוד להוראות החוק, לפסיקה ולהנחיות משרד הבריאות עצמו. לדברי עורכי הדין, בשנים קודמות פעל המשרד אחרת בנושא זה, ו"היה קפדני והוגן הרבה יותר בבדיקת טענות החולים על ועדות החריגים בקופות". על פי הדו"ח, בשינויים 2019-2021 הוגשו לוועדות החריגים בקופות החולים כ-14 אלף בקשות של חולים למימון תרופות מחוץ לסל, וכמחצית אושרו - אך אפילו בקופות עצמן אין מידע מתורעד ומסודר על כלל הפניות לוועדות אלה. גם לא, למשל, על פניות שהוגשו אך לא נדונו בפועל. עוד עלה בדו"ח כי לציבור אין מספיק מידע על עצם האפשרות לגשת

ההחלטות בהן.

לפי דו"ח מרכז המחקר והמידע של הכנסת, הגיע המצב לירידה כשלהנהלת המשרד, האמון על הבקרה והפיקוח על תפקוד קופות החולים, אין כל מידע ונתונים שרשמים וקבועים על עבודת הוועדות, פניות הציבור אליהן, זמני ההמתנה להן או תשובותיהן לפונים - ומכאן גם על המצוקות של אלפי החולים הזקוקים לתרופות, לעיתים כדי להציל את חייהם.

החמרה בזכויות החולים

חשיבות החלטותיהן של ועדות החריגים והצורך הקריטי בפיקוח ובקרה עליהן עולים משורה של חשיפות ב"ישראל היום" על מאבקי החולים - ובהן פסק הדין של ביה"ד לעבודה בתל אביב, שחייב לאחדונה את קופות החולים לממן שתי תרופות מחוץ לסל לחולת סרטן בת 65 שבקשה תיה נדחו, אף שהתדרשות הצליחו לעצור ממש את המחלה בגופה.

עורכי דין ועמותות שמלווים חולים במאבקהם מול ועדות אלו טענו בפני "ישראל היום" כי בנושא זה חלה בשנה האחרונה החמרה בזכויות החולים. לטענתם, במקרים שבהם נתבעות הקופות בבתי הדין לעבודה על ידי חולים שבקשותיהם נדחו, מקבל משרד הבריאות את עמדותיהן

רן רזניק

למשרד הבריאות אין כל מידע על המצוקות של אלפי חולים הזקוקים לתרופות שמחוץ לסל. יתרה מזאת - בשנה האחרונה הוא קיבל כמעט אוטומטית עמדות של קופות חולים שלא אישרו מימון תרופות, גם בשנטען כי ועדות החריגים שלהן פעלו בניגוד לחוק ולהנחיות משרד הבריאות עצמו. כך עולה מדו"ח חדש של מרכז המחקר והמידע של הכנסת, שמתפרסם באן "ישראל היום" עם עמותות ועורכי דין המלווים חולים במאבקם מול ועדות אלו.

הוועדות המיוחדות בקופות החולים כללית, מכבי, לאומית ומאוחדת (ועדות החריגים, שהגדרתן הרשית) מקבלות מדי שנה אלפי בקשות למימון תרופות יקרות שלא כלולות בסל התרופות, חלקן מצילות ומאריכות חיים, ורק כמחצית מהחולים זוכים באישור המימון. המשמעות: בקשותיהם של אלפי מבטחים נדחות על ידי הקופה שבה הם חברים. ואולם, אף שמדובר פעמים רבות בשאלה של חיים או מוות עבור החולה מבקש האישור, מתברר שמשרד הבריאות והאגף לפיקוח על קופות החולים שלו לא מקיימים זה שנים רבות כל בקרה שוטפת וקבלת עה על התנהלות הוועדות וקבלת

משרד הבריאות: "במקרים רבים עמדת המשרד לבית הדין היתה כי ועדת החריגים לא שקלה את כלל השיקולים ולא פעלה בהליכים סדורים ובשקיפות מול המבטחים, ומשכך יש לדחות את החלטתה ולחלופין להחזירה לדיון נוסף"

סגן השר אורי מקלב, מזמין הדו"ח: "המצב גרוע כי אין מי שלומד את הנתונים, אוסף את המידע ומנתח את הצורך בתרופות מול הקופות. על משרד הבריאות לבחון מולן לאילו תרופות החולים זקוקים ולא יכולים לקבל אותן"